

No deixeu mai de ballar!

Nom: Lluís Burch

Edat: 30 anys

Nascut a: Girona

Resideix a: Madrid

Professió: Ballarí i coreògraf

Format a Los Àngeles, París i Amsterdam entre altres, en Lluís ha fet de ballarí i coreògraf en diverses companyies i de professor a l'escola Nou Espiral de Salt i altres centres. Recentment ha treballat al musical Hoy no me Puedo Levantar i actualment resideix a Madrid preparant el musical Más de 100 Mentiras que s'estrenarà l'octubre a la capital espanyola.

Els ballarins són especials. Són seductors, elegants, estilitzats. Controlen els moviments, poden parlar en silenci i això és un do que als que som més aviat maldestres i xerraires ens embadaleix. En Lluís, com a bon ballarí que és, és una persona fàcil d'admirar, d'apreciar. Però és molt més que això, és una persona que ha reflexionat molt sobre la dansa, que en té les idees molt clares i que les aplica. Amb una creativitat desbordant que aporta generosament als projectes en què treballa. I és de Salt! Sempre ens passa, en aquest país, que no sabem reconèixer el que tenim. Espero, de veritat, que la dansa urbana es consideri una disciplina de primer ordre, com crec que es mereix i que en Lluís ens pugui oferir aquí molts espectacles. Sobretot també, deixeu que ho digui, perquè és un gran amic i els amics, cal tenir-los sempre a prop!

-Normalment pregunto si ets de Salt. En el teu cas, ja sé que sí, però de fet, vas viure un temps a Mas Lluenès. Quins records tens d'aquesta època?

-Tinc molts bons records de Mas Lluenès. Sobretot els estius amb els amics de la infància ballant a casa meva, disfressant-nos i fent 'performings' per divertir-nos. Sempre assajàvem al jardí de casa, fins i tot durant un parell o tres d'estius ens vàrem presentar a les festes d'un poble on els nens feien actuacions i ens van deixar fer els nostres balls, devia tenir entre 7 i 9 anys. També recordo els meus pares i el meu germà, fent vida tranquil·la al mig del bosc, una de les coses que més trobo a faltar, aprenent les petites coses de la convivència i l'esforç que s'ha de fer per mantenir l'harmonia en una casa. Els meus pares han sigut els meus primers mestres. Personalment, crec que he estat un privilegiat per haver pogut créixer en un entorn com aquest.

-Et volia preguntar quan vas començar a sentir interès per la dansa, però ja veig que de molt petit.

-Doncs jo crec que m'he sentit

atret per la música des de sempre. Això t'agrada o no, no és una cosa que s'aconsegueix o es descobreix amb l'edat. La música, el ritme són elements tan primitius que vénen de dins nostre des que naixem. Com et deia, ja des de petit feia els meus salts i balls per casa, tot i que segurament encara no ho considerava dansa. També, el fet de veure els meus pares ballant Rock 'n' Roll a les festes del poble em va incitar, segur. La cosa és graciós perquè jo jugava a futbol amb l'escola i un dia tornant d'una excursió futbolística l'autocar va parar davant del pavelló de Salt, on el gimnàs Enece feia un dels seus festivals de fi de curs. Jo vaig sentir música i em vaig colar allà dins. Quan vaig veure el que feien instantàniament vaig dir als meus pares: jo vull ballar. El curs següent m'hi vaig apuntar i vaig assistir a la meva primera classe de dansa, en deien Funky-Jazz. La meva primera professora va ser la Bea Simón. Això va ser el 1989. No he pogut parar des de llavors.

-De Mas Lluenès vas venir cap a Salt. Quins records en tens?

-De fet, a Salt ja hi passava molt temps perquè hi venia a l'escola.

Tinc molts records dels amics de l'escola. Però quan es va cremar la casa de Mas Lluenès, per accident, jo tenia 13 anys, ens vam instal·lar a Salt i aquí va començar de veritat la meva etapa saltenca. Jo començava a sortir de la infància per entrar a l'adolescència. Buf, tinc tants records d'aquella època que no caben ni a la memòria. El que més recordo són el meus amics: la Laura, l'Alicia, en Quelic, en Xevi Sala i una tal Agnès... Anàvem de punta a punta de Salt fent el que en deïem la 'ruta del moniato': de la Maret a l'Estacio Jove. A la Maret i a l'Estació vam aprendre noves idees i maneres de relacionar-nos,

respecte, música i art 'por doquier'... Aquelles lliçons no tenen preu per mi, potser varen ser la meua escola.

-Què estàs fent ara?

-Ara mateix estic treballant per una producció de musical a Madrid. A l'octubre estrenem "Más de 100 Mentiras", un musical basat en les cançons de Joaquín Sabina.

Estic molt content de formar part d'aquest projecte. A més a més tinc un doble rol, hi estic com a ballari i també com a coreògraf d'una de les peces. Molt content que m'hagin donat l'oportunitat de coreografiar, ja que és el que més m'impulsa de tot. Em sento ballari perquè és el que sempre he sigut i seré, però el rol de coreògraf és el que em permet desenvolupar la part creativa, que m'apassiona. De cara a l'any vinent estaré de coreògraf d'un nou musical, del qual encara no puc donar informació, però que la meua labor de coreògraf s'ampliarà molt més. De moment, estic vivint a Madrid perquè aquí és on ara tinc feina i no tinc pressa per moure'm d'aquí, si tot va bé.

-Hi ha més moviment a Madrid? Com està el panorama de la dansa a Catalunya?

-Haig de dir que Catalunya és la comunitat amb més potencial i afició per la dansa urbana de tot l'Estat espanyol. És cert, moltíssima gent de tota la península viatja a Catalunya per formar-se i rebre classes, no sé per què però ha anat així. Aquí hem estat pioners en aquesta disciplina i ara mateix és molta la gent que s'hi dedica. Això està bé, però també fa que el mercat es desbordi a l'hora de trobar feina. De les altres disciplines no puc opinar tant perquè ho desconec, però en general l'estat podria ajudar molt més a tot aquest sector de l'art i de la cultura. Però

tots sabem que la cultura s'ha tornat un factor secundari o terciari.

-Es pot viure de la dansa?

-Haig de dir que sí, perquè és el que porto fent des de fa molt de temps, però és veritat que és molt difícil, molt. Primer perquè la vida del ballari és curta, però també perquè és molt exigent, has de dedicar-t'hi al 100% i molt sovint tot aquest esforç no es veu recompensat. És difícil perquè en el mercat de la dansa som molts a taula però només hi ha pa per 3 o 4. De tota manera, crec que si realment t'ho cures i és això el que vols fer, sens dubte al final et toca un trosset de pa! Tot és possible si hi poses tot l'entusiasme, amor i confiança. Al final acabes trobant la teua posició en aquest món.

-En el món que vivim, amb tant tendències, influències, etc. Com definiries el teu estil?

-Ostres! Això és la pregunta més difícil, definir-se o etiquetar-se un mateix, però bé jo diria que lo meu és fusió, segur -de fet, crec que vivim en l'era de la fusió-, perquè m'agrada mesclar. Sempre hi ha hagut un munt de coses que m'han atret a nivell musical i tècnic, però mai m'he quedat conforme amb el que he vist sinó que sempre m'ha agradat crear la meua pròpia recepta. No m'agrada sentir-me estancat en un estil o en un registre concret, crec que som moltes coses, no només una, i la gràcia és el cocktail que cadascú fem de les nostres experiències. Així, podria dir que em considero un coreògraf independent, amb una forta influència del Hip hop, el trip hop i l'electrònica, encara que treballo en projectes varis. El que a mi sempre m'ha enamorat és crear shows on pugui compartir la meua manera de veure o sentir el món. Per tant, la meua etiqueta seria "ElectroGroove" i el meu lema "del moviment prové el so que ens fa moure".

-Què series si no fossis ballari?

-Guau! Això és una bona pregunta, perquè quan t'endinses molt en una cosa t'acabes transformant en aquella cosa. Això està bé, però a

la vegada és perillós perquè quan això desapareix o s'acaba tens el perill de desaparèixer també o enfonsar-te. Per a mi avui en dia la dansa ho és tot, però tinc clar que si algun dia s'acaba hauré de seguir amb altres coses. També penso que el món de la música i la dansa és molt ampli i hi ha moltes maneres d'expressar-se i seguir creant. A part de ballar, jo em dedico a l'edició musical, és un altre món que em crida molt l'atenció. M'agrada treballar amb el meu ordinador i produir o editar o mesclar música. És difícil pensar què hauria estat de mi sense la dansa, però segur que seria alguna cosa relacionada amb la música.

-Què és el ritme per tu? Tothom en té o s'ha de tenir un do especial?

-El ritme és el motor de la vida, tot té un ritme, és el que fa que la vida no s'aturi mai, però no tothom n'és conscient. Llavors sí que crec que has de ser una mica sensible si el vols seguir. Musicalment parlant, seria una mica el mateix, la majoria podem identificar el ritme igual que l'olor o la vista, però potser sí que s'ha de néixer amb una sensibilitat especial per poder-lo seguir. Alguna cosa que t'impulsi a investigar i a veure on pots arribar. En definitiva, crec que cadascú neix, segurament, amb uns sentits més desenvolupats que els altres i s'ha d'aprofitar allò que se't dona bé. Uns ballem, altres pinten, altres canten i altres fan ganxet.

-A banda de ballari, també fas de coreògraf i has portat la producció i direcció d'alguns espectacles. Què és més complicat, estar davant o darrera l'escenari?

-Home, tot té les seves coses. Són complicacions molt diferents. La dificultat del ballari o del que està

Entrevista a en Lluís Burch

sobre l'escenari és l'execució. És difícil a vegades ajuntar les següents qualitats: tècnica-carisma-cadència-estil i posar-les en comú sobre un escenari. Per altra banda, la tasca de coreògraf està més basada en la creació i desenvolupament d'una idea. El coreògraf té dos grans reptes: primer, desenvolupar la idea i treure-li tot el potencial i sentit possible; i l'altre és transmetre tot això als ballarins o personatges que acabaran interpretant-la. Molt sovint la verdadera idea no acaba arribant, però això només és problema del coreògraf, és molt important fer-se entendre, explicar el que realment vols aconseguir. També, no ens oblidem que hi ha tota una part tècnica que s'ha de sincronitzar: una bona peça és quan totes les parts estan ben quallades i tenen sentit mutu.

-També has fet classes. Com s'ensenya a ballar a la gent? I als nens/nenes?

-La pedagogia seria un altre vessant de la dansa. No té res a veure ser un ballarí, ser un coreògraf o ser un professor. Molta gent exerceix les tres branques encara que

les tres són formacions ben diferents. A l'ensenyança hi ha un punt que s'ha de tenir molt clar: allò important és l'alumne, no el professor. Amb això vull dir que la finalitat és que l'alumne s'emporti alguna cosa, no que el professor s'exhibeixi. Molt sovint hi ha confusió a l'hora d'ensenyar i, encara que venim del mono i aprenem a base de copiar, no és només copiant que l'alumne aprèn. A mi m'agrada transmetre el que jo sento quan ballo, però m'agrada obrir camí perquè tothom busqui la seva pròpia manera de sentir i moure's. No busco repeticions meves, això és absurd, busco que, per poc que aprenguin, el que aprenguin sigui seu i puguin utilitzar-ho més endavant.

-També així els alumnes t'aporten coses, no?

-Porto 14 anys fent classe i he après molt, els mateixos alumnes m'han ensenyat la lliçó, escoltant-los i veient les seves reaccions és com he pogut perfilar el meu mètode. Ensenyar o transmetre informació pot ser de les coses més boniques que hi ha. I és molt important i decisiu la manera en què ho fem.

En resum, l'exercici del ballarí és passió, catarsi i expressió personal; el coreògraf és creació, idea, somni, amb l'objectiu de compartir-ho; i el professor té a veure amb l'amor, la paciència i la descendència.

-Alguna cosa més a afegir?

-Només dir que sóc molt feliç de poder seguir expressant-me d'aquesta manera, a través de la dansa i la música. Reconec que ho dec tot a la meua família, que m'ha ensenyat la lliçó de l'amor i el respecte, als meus veritables amics que m'han inspirat, ajudat, animat a ser el que sóc ara. A totes les cançons que m'han guiat a través d'aquest llarg viatge i a l'escola Nou Espiral per acollir-me i fer-me sentir com a casa i permetrem desenvolupar el meu mètode amb tota llibertat. A tots moltes gràcies. No deixeu mai de ballar!

Agnès Cabezas Horno

Les Brigades Internacionals

Unitats militars formades per voluntaris de diversos països, amb predomini comunista, que durant la Guerra Civil (1936-1939) combateren contra el feixisme i a favor de la República. Eren especialment francesos, italians, britànics, nord-americans i iugoslaus. Es van constituir oficialment el 22 d'octubre de 1936, amb el centre de reclutament establert a París i el d'instrucció a Albacete. Els primers grups, però, havien estat formats durant el mes de juliol a Barcelona pels participants en l'Olimpiada Popular. Al llarg del conflicte hi participaren més de 40.000 ho-

mes de 50 països diferents, dels quals una tercera part van perdre la vida als fronts de Madrid, Terol i l'Ebre. Es retiraren l'1 d'octubre de 1938 i s'acomiadaren a Barcelona, amb una gran manifestació de reconeixement ciutadà, tot i que uns quants, a títol personal, continuaren combatent a Catalunya.

El gener de 1996, a mode d'homenatge, el govern espanyol concedí la nacionalitat espanyola als 600 brigadistes supervivents. També havien estat homenatjats per les institucions catalanes i visitaren la nostra vila de Salt, on es concentraren a la plaça Catalunya, da-

vant una placa que els recorda. Allà hi havia hagut la presó provincial, on el 1943 els evadits de França hi foren internats i afusellats. Els brigadistes ens explicaren emocionats les seves vivències i encara ens manifestaren els mateixos ideals. Són recordats pel seu compromís, per la seva valentia i solidaritat, i els mitifica un embolcall de romanticisme i heroïcitat.

J.C.L.